Note 10 - Kapitaldekning

Det ble innført nye kapitaldekningsregler i Norge fra 1.januar 2007 (Basel II - EUs nye direktiv for kapitaldekning). SpareBank 1 SMN søkte og fikk tillatelse fra Finanstilsynet å benytte interne målemetoder (Internal Rating Based Approach - Foundation) for kredittrisiko fra 1.januar 2007. Dette gjør det lovbestemte minimumskravet til kapitaldekning mer risikosensitivt, slik at kapitalkravet i større grad vil samsvare med risikoen i underliggende porteføljer. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer. Overgangsregler er gitt i forskrift fra Finanstilsynet hvor IRB-banker ikke ennå vil få full effekt av reduserte regulatoriske kapitalkrav. Fra og med 2009 ble det tillatt en reduksjon av risikovektet beregningsgrunnlag med 20 %.

I en periode frem til 30.9.2009 gav Statens finansfond tilbud om kjernekapital til solide norske banker for å møte skjerpede krav til soliditet og samtidig bedre bankenes utlånskapasitet. SMN søkte og fikk innvilget og utbetalt kapitalinnskudd fra Statens Finansfond i form av fondsobligasjoner for 1,25 mrd. kroner per 30.9.2009. I mars 2010 ble dette etter tillatelse fra Finanstilsynet delvis innfridd med 450 millioner kroner, og resterende saldo ble tilbakebetalt i april 2010.

Ansvarlige lån har prioritet etter all annen gjeld. Tidsbegrenset ansvarlig lån kan ikke tilsvare et høyere beløp enn 50 prosent av kjernekapitalen i kapitaldekningen, mens evigvarende ansvarlige lån ikke kan tilsvare et høyere beløp enn 100 prosent av kjernekapitalen. Ansvarlige lån klassifiseres som forpliktelse i balansen og måles til amortisert kost slik som andre langsiktige lån.

En fondsobligasjon (hybridkapital) er en obligasjon med en pålydende rente, men banken har ikke plikt til å betale ut renter i en periode hvor det ikke utbetales utbytte, og investor har heller ikke senere krav på renter som ikke er utbetalt, dvs. rentene akkumuleres ikke. Fondsobligasjon er godkjent som et element i kjernekapitalen innen en ramme på 15 prosent av samlet kjernekapital. Finanstilsynet kan kreve at fondsobligasjonene skrives ned proporsjonalt med egenkapitalen dersom bankens kjernekapitaldekning faller under fem prosent eller samlet kapitaldekning faller under seks prosent. Nedskrevne beløp på fondsobligasjonene skal være skrevet opp før det kan utbetales utbytte til aksjonærene eller egenkapitalen skrives opp. Fondsobligasjoner føres som annen langsiktig gjeld til amortisert kost.

For detaljert informasjon om ansvarlige lån og fondsobligasjoner, se note 34 i bankens årsrapport.

Morbank				Konsern		
31.12.10	**31.3.10**	**31.3.11**		**31.3.11**	**31.3.10**	**31.12.10**
2.373	1.736	2.373	Egenkapitalbevis	2.373	1.736	2.373
0	-2	0	- Egne egenkapitalbevis	0	-2	0
182	0	182	Overkursfond	182	0	182
1.159	877	1.160	Utjevningsfond	1.160	877	1.159
2.345	2.155	2.345	Grunnfondskapital	2.345	2.155	2.345
285	27	0	Avsatt utbytte	0	27	285
192	0	0	Avsatt gaver	0	0	192
45	110	45	Fond for urealiserte gevinster	75	124	66
0	0	0	Annen egenkapital inklusive minoritetsinteresser	1.250	1.115	1.244
0	178	172	Periodens resultat	255	188	0
6.581	**5.081**	**6.276**	**Sum balanseført egenkapital**	**7.639**	**6.219**	**7.846**
-447	-447	-447	Utsatt skattefordel, goodwill og immaterielle eiendeler	-643	-481	-466
0	0	0	Andel av fond for urealiserte gevinster i tilknyttede selskap	65	0	65
-477	-27	0	Fradrag for avsatt utbytte og gaver	0	-27	-477
-348	-374	-343	50 % fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	0	0	0
-208	-218	-140	50 % fradrag forventet tap IRB fratrukket tapsavsetninger	-90	-218	-216
0	0	0	50 % kapitaldekningsreserve	-626	-374	-571
0	0	0	Andel av nullstilte uamortiserte estimatavvik	0	0	0
0	-178	-172	Periodens resultat	-255	-188	0
0	120	86	Delårsresultat som inngår i kjernekapitalen (50 % etter skatt)	126	128	0
936	922	898	Fondsobligasjon, hybridkapital	1.114	1.022	1.106
0	800	0	Statens Finansfond, kjernekapital	0	800	0
6.037	**5.679**	**6.158**	**Sum kjernekapital**	**7.330**	**6.880**	**7.283**
			Tilleggskapital utover kjernekapital			
0	16	0	Fondsobligasjon, hybdridkapital utover 15%	0	0	0
0	0	0	Statens Finansfond, tilleggskapital	0	0	0
466	456	452	Evigvarende ansvarlig kapital	452	456	466
1.358	1.278	1.306	Tidsbegrenset ansvarlig kapital	1.571	1.674	1.680
-348	-374	-343	50 % fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	0	0	0
-208	-218	-140	50 % fradrag forventet tap IRB fratrukket tapsavsetninger	-90	-218	-216
0	0	0	50 % kapitaldekningsreserve	-626	-374	-571
1.268	**1.158**	**1.276**	**Sum tilleggskapital**	**1.308**	**1.539**	**1.360**
7.305	**6.837**	**7.434**	**Netto ansvarlig kapital**	**8.638**	**8.418**	**8.643**
			Minimumskrav ansvarlig kapital Basel II			
1.386	1.274	1.389	Engasjement med spesialiserte foretak	1.389	1.274	1.386
1.115	1.112	1.161	Engasjement med øvrige foretak	1.168	1.116	1.120
66	53	62	Engasjement med massemarked SMB	64	55	68
311	308	298	Engasjement med massemarked personer	450	442	451
33	46	31	Engasjement med øvrige massemarked	32	47	34
496	709	568	Egenkapitalposisjoner	0	147	0
3.406	**3.501**	**3.509**	**Sum kredittrisiko IRB**	**3.103**	**3.080**	**3.058**
165	0	176	Gjeldsrisiko	176	0	165
46	50	44	Egenkapitalrisiko	15	15	15
0	0	0	Valutarisiko	0	0	0
275	275	293	Operasjonell risiko	400	331	331
537	373	532	Engasjementer beregnet etter standardmetoden	1.949	1.640	1.864
-59	-63	-58	Fradrag	-106	-67	-98
0	0	0	Overgangsordning	0	0	0
4.371	**4.137**	**4.497**	**Minimumskrav ansvarlig kapital**	**5.537**	**4.999**	**5.335**
			Kapitaldekning			
11,05 %	10,98 %	10,95 %	kjernekapitaldekning	10,59 %	11,01 %	10,93 %
13,37 %	13,22 %	13,22 %	kapitaldekning	12,48 %	13,47 %	12,97 %